

Wrocław, dnia 31 października 2012 r.

RPO-713692-XX-720.6/12/NK

Raport
Krajowego Mechanizmu Prewencji
z wizytacji
Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych
i Doprowadzonych do Wytrzeźwienia
Komendy Powiatowej Policji w Oleśnicy
(wyciąg)

1. Wprowadzenie

Na podstawie artykułu 19 *Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania*, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. 2007 r. Nr 30, poz. 192) oraz działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, w dniu 4 października 2012 r. do pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia Komendy Powiatowej Policji w Oleśnicy (dalej: PdOZ lub Izba), udali się pracownicy Zespołu „Krajowy Mechanizm Prewencji” (zwanego dalej KMP lub Mechanizmem): Karolina Goral (pedagog resocjalizacyjny) i Aleksandra Iwanowska (prawnik), jak również reprezentująca Biuro Pełnomocnika Terenowego Rzecznika Praw Obywatelskich we Wrocławiu Natalia Kłaczyńska (prawnik).

Celem wizytacji zapobiegawczej Krajowego Mechanizmu Prewencji było sprawdzenie na miejscu sposobu traktowania osób zatrzymanych i dokonanie oceny ich ochrony przed torturami oraz innym okrutnym, niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem albo karaniem.

Przeprowadzone czynności polegały na:

- wysłuchaniu informacji na temat funkcjonowania Izby, przedstawionej przez funkcjonariuszy pełniących służbę w Izbie;
- oglądzie wszystkich pomieszczeń Izby, w tym sprawdzeniu stanu wyposażenia pokoi dla zatrzymanych;
- zapoznaniu się z następującą dokumentacją Izby: protokołami zatrzymań i doprowadzenia do wytrzeźwienia, książkami przebiegu służby i książką wizyt lekarskich.

Dokonane ustalenia wstępnie przedstawiono i omówiono z I Zastępcą Komendanta Powiatowej Policji w Oleśnicy, nadkom. Sławomirem Traczem.

Ponadto, po zakończeniu wizytacji analizie poddano: sprawozdanie sędziego wizytatora Sądu Okręgowego we Wrocławiu z wizytacji Izby przeprowadzonej w dniu 19 listopada 2010 r. oraz protokół kontroli sanitarnej przeprowadzonej w dniu 29 maja 2012 r. przez zespół Państwowej Inspekcji Sanitarnej MSWiA na obszarze województwa dolnośląskiego.

2. Legalność osadzenia w placówce

Izba przeznaczona jest dla kobiet i mężczyzn, zatrzymanych w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa oraz doprowadzonych w celu wytrzeźwienia.

Z przekazanych Krajowemu Mechanizmowi Prewencji danych statystycznych wynika, że w roku 2011 w placówce przebywało ogółem 571 osób, w tym 115 doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, zaś w 2012 r. do dnia wizytacji – 626 osób, w tym 254 doprowadzonych do wytrzeźwienia. Znaczny wzrost liczby osób przyjmowanych do wytrzeźwienia w 2012 r. spowodowany jest zaprzestaniem z dniem 1 stycznia 2012 r. przyjmowania osób nietrzeźwych

pochodzących spoza powiatu wrocławskiego przez Izbę Wytrzeźwień we Wrocławiu.

Analiza wybranych protokołów zatrzymań nie ujawniła przypadków przebywania w PdOZ powyżej 72 godzin.

Pojemność Izby wynosi 6 miejsc. W czasie wizytacji w Izbie nikt nie przebywał.

3. Traktowanie przez personel wizytowanej jednostki

Służbę w PdOZ pełni 10 funkcjonariuszy, w systemie dwuzmianowym. Ze względu na małą pojemność Izby i stosunkowo niewielki zakres obowiązków, wykonują oni również inne zadania, niezwiązane z działalnością Izby.

Przyjęcia osób zatrzymanych i doprowadzonych w celu wytrzeźwienia odbywają się w wydzielonym pomieszczeniu (zwanym dalej pokojem przyjęć), które pełni również funkcję gabinetu lekarskiego. Nie jest ono monitorowane. W pomieszczeniu tym przeprowadza się również kontrole osobiste. Jeżeli przyjmowaną do Izby osobą jest kobieta, wówczas kontroli dokonuje jedna z funkcjonariuszek zatrudnionych w Komendzie Powiatowej Policji.

W Izbie nie wyodrębniono pomieszczenia przeznaczonego do używania wyrobów tytoniowych, ale osobom umieszczonym w Izbie umożliwia się to w pokoju sanitarnym.

Z wybranych losowo wpisów do książki przebiegu służby wynika, że sprawdzanie zachowania osób umieszczonych w PdOZ odbywa się w 60 – lub 30 – minutowych odstępach czasu, stosownie do postanowień § 12 pkt 3 *Zarządzenia nr 130 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 sierpnia 2012 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia* (Dz. Urz. KGP z 2012 r., poz. 42).

Z informacji przekazanych przez Zastępcę Komendanta Powiatowego Policji w Oleśnicy wynika, że w roku 2012 do dnia wizytacji żaden z zatrzymanych nie złożył skargi na traktowanie przez funkcjonariuszy podczas pobytu w Izbie. W okresie tym nie wszczęto żadnego postępowania

dyscyplinarnego przeciwko pracownikom Izby, jak również postępowania sądowego przeciwko Izbie lub jej pracownikom.

W roku 2012 r. do dnia wizytacji w Izbie nie miało miejsca żadne wydarzenie nadzwyczajne.

Podczas wizytacji stwierdzono, że funkcjonariusze pełniący służbę w Izbie nie mają wiedzy o wejściu w życie z dniem 7 czerwca 2012 r. nowego *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb* (Dz. U. z 2012 r. poz. 638), zwanego dalej *Rozporządzeniem*. Krajowy Mechanizm Prewencji zaleca niezwłoczne poinformowanie wszystkich funkcjonariuszy oddelegowanych do służby w Izbie o fakcie wejścia w życie w/w aktu prawnego, jak również przeszkolenie ich w tematyce zmian wprowadzonych przez ten akt w stosunku do poprzedniej regulacji prawnej, w szczególności w zakresie ich praw i obowiązków.

4. Prawo do informacji

Dokumentem regulującym prawa i obowiązki osób zatrzymanych i umieszczanych w PdOZ jest *Regulamin pobytu osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia* (dalej: *Regulamin*), stanowiący załącznik do *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb* (Dz. U. z 2012 r. poz. 638).

Z informacji przekazanych przez funkcjonariuszy pełniących służbę w Izbie wynika, że osoby w niej umieszczane zapoznawane są z treścią *Regulaminu* przy przyjęciu do Izby, w pokoju przyjęć, gdzie wręczany jest im do wglądu tekst *Regulaminu*. Na żądanie udostępnia się go także do pokoi. Stwierdzić jednak należy, że podczas wizytacji w pokoju przyjęć znajdował się nieaktualny tekst regulaminu, obowiązujący pod rządami uchylonego *Rozporządzenia MSWiA z dnia 13 października 2008 r. w sprawie pomieszczeń w jednostkach organizacyjnych Policji przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia oraz regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach* (Dz. U. z 2008 r., Nr 192, poz. 1187). Należy więc udostępnić w pokoju przyjęć aktualną wersję *Regulaminu*.

Stosownie do § 16 *Rozporządzenia*, w pokojach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia umieszczona powinna być kopia *Regulaminu* oraz wykaz instytucji stojących na straży praw człowieka. Tymczasem w podczas wizytacji w żadnym z pokoi nie było ani kopii *Regulaminu*, ani wykazu w/w instytucji.

W Izbie nie jest prowadzona Karta zapoznania z regulaminem pobytu osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, której prowadzenie jest w świetle § 17 ust. 1 pkt 5 *Rozporządzenia* obligatoryjne, a której wzór określa *Załącznik nr 7 do Rozporządzenia*. Zgodnie z § 1 ust. 1 pkt 1 *Regulaminu*, osobę przyjmowaną do pomieszczenia niezwłocznie informuje się o przysługujących jej prawach i ciążących na niej obowiązkach poprzez zapoznanie jej z *Regulaminem*, co osoba ta potwierdza poprzez złożenie podpisu w karcie zapoznania z regulaminem. Warto podkreślić, że funkcjonariusze pełniący służbę w Izbie nie wiedzieli o ciążącym na nich od blisko 4 miesięcy obowiązku prowadzenia karty zapoznania z regulaminem.

Jak poinformowali funkcjonariusze pełniący służbę w Izbie, zawiadomienia o zatrzymaniu osób trzecich, wskazanych przez zatrzymanych, dokonują funkcjonariusze Policji.

Zgodnie z Rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 43/173 z dnia 9 grudnia 1988 r., przyjętą pod nazwą *Zbiór zasad ochrony wszystkich osób poddanych jakiegokolwiek formie zatrzymania lub uwięzienia*, „niezwłocznie po zatrzymaniu oraz po każdym przeniesieniu z jednego miejsca aresztowania lub uwięzienia do innego, osoba aresztowana lub uwięziona będzie uprawniona powiadomić, bądź też domagać się od właściwego organu powiadomienia członków jej rodziny lub innych właściwych osób według swojego wyboru, o jej zatrzymaniu, aresztowaniu lub uwięzieniu, bądź o przeniesieniu i o miejscu, w którym jest przetrzymywana” (Zasada 16.1). W związku z powyższym, w ocenie Krajowego Mechanizmu Prewencji, w pierwszej kolejności należałoby więc rozważyć możliwość samodzielnej realizacji przysługującego zatrzymanym prawa do powiadomienia osoby trzeciej, zaś tylko w sytuacjach szczególnych prawo to realizować za pośrednictwem funkcjonariuszy Policji.

Funkcjonariusze dysponują egzemplarzami pouczenia o prawach i obowiązkach osób umieszczonych w Izbie sporządzonymi w językach obcych, w tym angielskim, rosyjskim, niemieckim, rumuńskim. Wyjaśnili oni, że w Izbie rzadko umieszczane są osoby niewładające językiem polskim. Większość cudzoziemców tu przyjmowanych stanowią bowiem osoby zamieszkujące od dłuższego czasu w Polsce i rozumiejące język polski.

5. Warunki bytowe

Izba usytuowana jest na parterze jednego z budynków Komendy Powiatowej Policji w Oleśnicy. W jej skład wchodzi 3 pokoje dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokój sanitarny, pokój przyjęć, pokój przejściowy, pokój do przygotowania lub podgrzewania posiłków, zewnętrzne pole spacerowe, magazyn do przechowywania rzeczy przekazanych do depozytu oraz 2 magazyny do przechowywania bielizny pościelowej.

W 2011 r. Izba przeszła gruntowny remont, polegający m. in. na osuszeniu ścian i odwodnieniu gruntu. Została również odmalowana, a podłogi wyłożono nową wykładziną zmywalną. Obecnie jest w niej więc bardzo czysto, a pomieszczenia sprawiają wrażenie schludnych i zadbanej.

Ściany wszystkich pomieszczeń są pomalowane farbą spełniającą warunek zmywalności i odporności na działanie wilgoci oraz preparatów czyszczących – dezynfekujących, określonego w § 7 ust. 1 pkt 1 *Rozporządzenia*. Podłogi w pokojach dla osób zatrzymanych wykonane są z drewna, pomalowanego farbą zmywalną, a w korytarzach – wykładziną zmywalną.

Wyposażenie pokoi dla osób zatrzymanych stanowią prycze, stoły i ławy, przymocowane do podłogi, o zaokrąglonych kantach. Materace leżące na pryczach są bardzo zużyte. W czasie wizytacji na każdej z pryczy znajdowały się dwa koce, poduszka i pościel, w dobrym stanie, ale nosząca w niektórych przypadkach ślady użytkowania. Funkcjonariusz pełniący służbę w Izbie wyjaśnił, że podlega ona wymianie na czystą po zakwaterowaniu nowej osoby.

W tym miejscu trzeba zaznaczyć, że w wyniku wizytacji Krajowego Mechanizmu Prewencji przeprowadzonej w Izbie w dniu 7 marca 2011 r. sformułowano zalecenie usuwania brudnej bielizny pościelowej bezpośrednio po wykwaterowaniu osoby, która z niej korzystała. W odpowiedzi udzielonej na Raport z wizytacji Zastępca Komendanta Powiatowego Policji w Oleśnicy poinformował, że zalecenie to wdrożono. Niniejsza wizytacja wykazała jednak, że nie jest ono realizowane. Mechanizm ponownie zaleca więc usuwanie brudnej bielizny pościelowej bezpośrednio po wykwaterowaniu osoby tak, by nie zachodziło podejrzenie jej ponownego wykorzystywania.

Okna w pokojach dla osób zatrzymanych nie są uchylne, jednakże w każdym pokoju funkcjonuje sprawna wentylacja mechaniczna. Okna zabezpieczone są od zewnątrz kratą, a od strony wewnętrznej siatką stalową. Każdy z pokoi został wyposażony w sygnalizację przyzywową. Oświetlenie w pokojach jest odpowiednie do czytania i pisania. Brak jest oświetlenia nocnego o zmniejszonym natężeniu.

Drzwi wejściowe do tych pokoi wyposażone są w zasuwę i zamek mechaniczny. Wizjer w drzwiach zabezpieczony jest szkłem hartowanym od wewnątrz oraz ruchomą przesłoną od strony korytarza.

Wszystkie pokoje dla osób zatrzymanych zapewniają powierzchnię przypadającą na jedną osobę nie mniejszą niż 3 m².

Pokój sanitarny wyposażony jest w jeden natrysk, dwie umywalki i miskę ustępową, oddzieloną od reszty pomieszczenia drzwiczkami uchylnymi. Urządzenie umożliwiające regulację temperatury i strumienia wody doprowadzonej do natrysku znajduje się poza pokojem. Podłoga i ściany w pokoju sanitarnym wyłożone są płytkami ceramicznymi. Podczas wizytacji w pokoju było czysto i ciepło (ogrzewanie zapewnia kaloryfer). Znajdował się tam papier toaletowy i mydło w płynie. Funkcjonariusze wydają również zatrzymanym ręczniki materiałowe.

W Izbie znajduje się małe pomieszczenie do przygotowywania i podgrzewania posiłków. Są one dostarczane w jednorazowych opakowaniach przez siedem dni w tygodniu z pobliskiego lokalu gastronomicznego. Ponadto na życzenie funkcjonariusze wydają zatrzymanym ciepłe napoje i wodę .

W razie potrzeby osobom umieszczonym w Izbie wydawana jest odzież zastępcza – dresy, piżamy i koszule dla kobiet.

W Izbie znajdują się 3 magazyny. W pierwszym z nich przechowywane są rzeczy przekazane do depozytu. W drugim – rzeczy wartościowe oraz koce, złożone w szafach. W trzecim magazynie składowana jest czysta i brudna bielizna pościelowa. Umieszcza się tam również w osobnym koszu rzeczy osób chorych zakaźnie. W zamkniętej szafie przechowuje się w tym pomieszczeniu odzież zastępczą oraz materiałowe ręczniki.

Pomieszczenia Izby są monitorowane całodobowo. Monitoring obejmuje wszystkie pokoje dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia oraz korytarz. Obserwacji podglądu z kamer dokonuje funkcjonariusz w przylegającym do Izby pomieszczeniu dyżurki Komendy.

Z informacji przekazanych przez Zastępcę Komendanta Powiatowego Policji w Oleśnicy wynika, że istnieje możliwość nagrywania danych z monitoringu. Są one przechowywane na twardym dysku w zależności od ilości włączonych kamer przez okres około 1 tygodnia, po tym czasie ulegają usunięciu.

Zgodnie z § 41 *Rozporządzenia*, zapis obrazu z pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia powinien być

przechowany przez okres co najmniej 30 dni, nie dłużej jednak niż 60 dni od dnia jego zarejestrowania. W związku z tym Mechanizm zaleca wprowadzenie rozwiązań technicznych umożliwiających archiwizowanie zapisów obrazu z Izby przez okres przewidziany w w/w przepisie.

6. Prawo do ochrony zdrowia

Badania lekarskie osoby, która ma zostać przyjęta do Izby, odbywają się w pobliskim szpitalu. Jeżeli natomiast zachodzi potrzeba udzielenia pomocy medycznej osobie przebywającej już w Izbie, wówczas wzywa się oddział pogotowia ratunkowego. Badania lekarskie odbywa się wówczas w pokoju przyjęć, wyposażonym w stół, umywalkę i łóżko. Przy badaniu obecny jest funkcjonariusz Policji. W opinii Krajowego Mechanizmu Prewencji praktyka ta jest niedopuszczalna. Zgodnie z § 38 *Drugiego Sprawozdania Ogólnego CPT* [CPT/Inf (1992)3] wszystkie badania lekarskie osób przebywających w areszcie policyjnym muszą być przeprowadzone tak, aby funkcjonariusze nie słyszeli rozmowy lekarza z pacjentem oraz ich nie widzieli, chyba, że w szczególnych przypadkach lekarz sobie tego zażyczy.

Przed umieszczeniem w Izbie badaniom lekarskim poddawane są obligatoryjnie wszystkie osoby znajdujące się w stanie nietrzeźwości, a pozostałe – w razie wystąpienia okoliczności, o których mowa w § 4 ust. 1 *Regulaminu*. Krajowy Mechanizm Prewencji stoi na stanowisku, że badaniu wstępnemu przed umieszczeniem w PdOZ powinny być poddawane wszystkie osoby zatrzymane. Przyjęcie takiego rozwiązania wychodzi naprzeciw normom międzynarodowym dotyczącym dostępu do opieki medycznej w trakcie pozbawienia wolności. Warto tu wskazać chociażby na powoływaną wyżej Rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ 43/173 z dnia 9 grudnia 1988 r. *Zbiór zasad mających na celu ochronę wszystkich osób poddanych jakiegokolwiek formie aresztowania bądź uwięzienia*, zgodnie z którą „osobie aresztowanej lub uwięzionej, tak szybko po przyjęciu do miejsca aresztowania lub uwięzienia, jak będzie to możliwe, zostanie zaproponowane odpowiednie badanie lekarskie, a później, kiedy będzie to potrzebne, zapewniona opieka medyczna i leczenie” (Zasada 24).

Z książki wizyt lekarskich wynika, że w 2012 r. do dnia wizytacji miała miejsce 1 wizyta pogotowia ratunkowego. Funkcjonariusze pełniący służbę w Izbie stwierdzili jednak, że było ich w rzeczywistości więcej. Nie wszystkie wizyty są więc odnotowywane w książce wizyt lekarskich. Funkcjonariusze wyjaśnili, że lekarze i ratownicy medyczni nie chcą dokonywać wpisów do książki.

Wizyty pogotowia ratunkowego odnotowywane są jednak w inny sposób. Funkcjonariusze wykonują mianowicie kserokopię karty medycznych czynności ratunkowych, którą oddział pogotowia ratunkowego wręcza badanemu po każdej wizycie. Kopia ta dołączana jest do protokołu zatrzymania lub doprowadzenia w celu wytrzeźwienia danej osoby. W ten sposób w dokumentacji Izby znajduje się pełna informacja co do przyczyn wizyty pogotowia, jej przebiegu, diagnozy i wydanych zaleceń. Praktyka ta w obecnie przyjętej formie jest jednak nie do zaakceptowania. Dokument zawierający dane o charakterze medycznym staje się bowiem dostępny dla osób trzecich, tj. wszystkich, które mają dostęp do protokołów zatrzymań. O ile więc samo sporządzanie kopii karty medycznych czynności ratunkowych uznać należy za dobrą praktykę, o tyle zmienić należy, w ocenie Mechanizmu, sposób archiwizowania tych kopii i przechowywać je w odrębnym segregatorze.

Niezależnie od wspomnianej praktyki, Krajowy Mechanizm Prewencji zaleca zwrócenie uwagi personelowi pogotowia ratunkowego na konieczność każdorazowego wpisywania faktu wizyty do książki wizyt lekarskich. Należy bowiem podkreślić, że w świetle § 17 ust. 1 pkt 3 *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb*, prowadzenie książki wizyt lekarskich jest obligatoryjne, a zgodnie z § 4 ust. 6 *Regulaminu* przebieg i wyniki badań lekarskich przeprowadzonych w pomieszczeniu lekarz dokumentuje w książce wizyt lekarskich.

W niektórych wpisach do książki wizyt lekarskich z lat 2010 – 2012 brak było godziny wizyty, w innych nie wskazano imienia i nazwiska osoby badanej. Również i te nieścisłości należy usunąć.

Zastrzeżenia Mechanizmu budzi również sposób wypełniania dokumentacji w przypadku skierowania na wstępne badanie lekarskie umieszczanych w Izbie osób trzeźwych. W obowiązującym stanie prawnym podaje się je badaniom tylko w ściśle określonych przypadkach (§ 4 ust. 1 *Regulaminu*). Z dokumentacji powinno więc wynikać, z jakiej przyczyny przeprowadzono badania wstępne. Tymczasem w niemal wszystkich zbadanych przypadkach przyczyny przeprowadzenia badania nie wskazano ani w wydany w wyniku badania zaświadczeniu lekarskim, ani w protokole zatrzymania w części dotyczącej badań lekarskich. Uniemożliwia to dokonanie oceny, czy osobom zatrzymanym i doprowadzonym w celu wytrzeźwienia została zapewniona właściwa opieka lekarska. Wprawdzie wzór zaświadczenia lekarskiego, określony w Załączniku nr 9 do *Rozporządzenia*, nie przewiduje odnotowywania przyczyny badania, ale podkreślić trzeba, że wzór ten obowiązuje w razie badania osoby doprowadzonej w celu wytrzeźwienia (§ 17 ust. 2 pkt 6 *Rozporządzenia*), w której przypadku badania jest zawsze obligatoryjne, bez względu na jej stan zdrowia. Jeżeli więc badana jest osoba trzeźwa, wobec której obowiązek badania aktualizuje się tylko w określonych przypadkach, należy we wniosku o przeprowadzenie badania odnotowywać przyczynę przeprowadzenia badania, w szczególności, jeżeli osoba ta posiadała obrażenia ciała – opisać te obrażenia.

Wizytacja ujawniła 1 przypadek pobytu w Izbie osoby, co do której lekarz stwierdził wystąpienie medycznych przeciwwskazań do pobytu w pomieszczeniach. Chodzi o osobę doprowadzoną w celu wytrzeźwienia w dniu 30 września 2012 r. Pomimo negatywnej opinii lekarskiej co do dopuszczalności jego pobytu w Izbie, została ona w niej umieszczony w dniu 30 września 2012 r. o godz. 10.10 (co wynika z książki przebiegu służby), zwolniono ją zaś dopiero następnego dnia, tj. 1 października 2012 r., o godzinie 11.30 (co również wynika z książki przebiegu służby).

Zaistniała sytuacja nie powinna mieć miejsca, gdyż stwarzała zagrożenie dla życia i zdrowia zatrzymanego. Krajowy Mechanizm Prewencji kategorycznie zaleca bezwzględne respektowanie opinii lekarskich, w których stwierdzono występowanie przeciwwskazań do pobytu w Izbie.

W pokoju przyjęć znajduje się niewielka apteczka, wyposażona w leki przeciwbólowe, krople żołądkowe i środki opatrunkowe. Środki te funkcjonariusze wydają na żądanie zatrzymanych, jeżeli zaś mają wątpliwości co do istnienia przeciwwskazań do zaaplikowania środka przeciwbólowego, wzywane jest pogotowie ratunkowe.

Badania zawartości alkoholu we krwi odbywają się w pomieszczeniu znajdującym się na zewnątrz Izby, w budynku Komendy Powiatowej Policji. Alkomat miał aktualne świadectwo wzorcowania z dnia 18 maja 2012 r. Zastrzeżenia wizytujących wzbudził brak przy alkomacie czystych ustników. W pudełku stojącym obok alkomatu znajdowały się natomiast brudne ustniki.

Z informacji przekazanych przez funkcjonariuszy pełniących służbę w Izbie wynika, że ostatnie szkolenie z zakresu pomocy przedmedycznej przeszli oni 2 lata temu.

W protokole kontroli przeprowadzonej w Komendzie Powiatowej Policji w Oleśnicy przez Państwowego Inspektora Sanitarnego MSWiA r. na obszarze województwa dolnośląskiego w dniu 29 maja 2012 r. nie sformułowano żadnych zaleceń dotyczących Izby.

7. Dokumentacja działalności Izby

Sposób prowadzenia książki przebiegu służby oraz wybranych losowo protokołów zatrzymań i protokołów doprowadzenia do wytrzeźwienia nie wzbudził poważniejszych zastrzeżeń wizytujących. Wpisy do tych dokumentów są czytelne, przejrzyste i zasadniczo zawierają wszystkie treści wymagane przez obowiązujące przepisy. Jedynie w niektórych protokołach zatrzymań brak było godziny zwolnienia osoby zatrzymanej.

Jak wspomniano w pkt 4, w Izbie nie jest prowadzona karta zapoznania z regulaminem pobytu osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia.

Uwagi dotyczące dokumentacji medycznej omówiono w pkt 6.

8. Stan realizacji zaleceń wydanych w wyniku wizytacji Izby w dniu 7 marca 2011 r.

Podczas wizytacji Izby przeprowadzonej przez Krajowy Mechanizm Prewencji w dniu 7 marca 2011 r. sformułowano następujące zalecenia:

1. pilne przeprowadzenie remontu pokoi dla zatrzymanych;
2. usunięcie ostrych zakończeń rogów stołów w pokojach dla zatrzymanych;
3. wyposażenie pokoi dla zatrzymanych w taborety lub ławy;
4. przekazywanie osobom zatrzymanym pełnej informacji o ich uprawnieniach, stosownie do postanowień § 1 ust. 1 Regulaminu pobytu osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia oraz § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2005 o sposobie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów;
5. umieszczenie w pokoju przyjęć, w widocznym miejscu, tekstu Regulaminu;
6. zapewnienie każdej osobie zatrzymanej rzeczywistej możliwości zapoznania się z treścią Regulaminu, np. poprzez czasowe udostępnienie egzemplarza Regulaminu do pokoju;
7. zapewnienie otrzymania przez wszystkich zatrzymanych ręcznika i mydła na czas potrzebny do ich użycia, które, stosownie do postanowień § 10 ust. 5 Regulaminu pobytu osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, winny być wydawane niezależnie od tego, czy osoba zatrzymana tego zażąda;
8. usuwanie brudnej bielizny pościelowej bezpośrednio po wykwaterowaniu osoby, która z niej korzystała.

Zalecenia nr 1, 2 i 3 zostały w pełni zrealizowane. Wizytacja nie dała podstaw do oceny realizacji zaleceń nr 4, 6 i 7, gdyż podczas wizytacji nie było w

Izbie żadnej osoby zatrzymanej lub doprowadzonej do wytrzeźwienia, w związku z czym nie przeprowadzono rozmowy z żadną osobą umieszczoną w Izbie. Zalecenie nr 5 zostało częściowo wykonane: w pokoju przyjęć znajduje się tekst *Regulaminu*, udostępniany osobom przyjmowanym do Izby, lecz jest on nieaktualny (o czym szerzej w pkt 4 niniejszego Raportu). Nie zrealizowano natomiast zalecenia dotyczącego usuwania brudnej bielizny pościelowej bezpośrednio po wykwaterowaniu osoby, która z niej korzystała (co omówiono w pkt 5).

8. Zalecenia

Na podstawie art. 19 Protokołu Fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, Krajowy Mechanizm Prewencji kieruje do Komendanta Powiatowego Policji w Oleśnicy następujące zalecenia:

1. niezwłoczne poinformowanie wszystkich funkcjonariuszy oddelegowanych do służby w Izbie o fakcie wejścia w życie *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb*, jak również przeszkolenie ich w tematyce zmian wprowadzonych przez ten akt w stosunku do poprzedniej regulacji prawnej, w szczególności w zakresie ich praw i obowiązków;
2. zaktualizowanie egzemplarza *Regulaminu* udostępnianego osobom umieszczanym w Izbie;
3. umieszczenie w pokojach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia kopii *Regulaminu*, jak również wykazu instytucji stojących na straży praw człowieka;

4. prowadzenie karty zapoznania z regulaminem pobytu osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia;
5. umożliwienie, w pierwszej kolejności, osobiste realizowanie prawa zatrzymanego do powiadomienia o zatrzymaniu osoby trzeciej, bez pośrednictwa funkcjonariuszy Policji;
6. wyjaśnienie okoliczności pobytu w Izbie X.X., doprowadzonego w celu wytrzeźwienia w dniu 30 września 2012 r., co do którego lekarz stwierdził wystąpienie medycznych przeciwwskazań do pobytu w Izbie;
7. bezwzględne respektowanie opinii lekarskich, w których stwierdzono występowanie przeciwwskazań do pobytu w Izbie;
8. przeprowadzanie badań lekarskich pod nieobecność funkcjonariusza Policji chyba, że w szczególnych przypadkach lekarz sobie tego zażyczy;
9. zadbanie o odnotowywanie w zaświadczeniach lekarskich przyczyny przeprowadzenia badania;
10. zwrócenie uwagi personelowi pogotowia ratunkowego na konieczność odnotowywania każdej wizyty w książce wizyt lekarskich;
11. zwrócenie uwagi personelowi pogotowia ratunkowego na konieczność odnotowywania w książce wizyt lekarskich godziny wizyty;
12. zaprzestanie dołączania do protokołów zatrzymań kopii kart medycznych czynności ratunkowych i umieszczanie ich w odrębnym segregatorze, jak również usunięcie z protokołów kopii załączonych do nich w chwili obecnej;
13. usuwanie brudnej bielizny pościelowej bezpośrednio po wykwaterowaniu osoby, która z niej korzystała;
14. wprowadzenie rozwiązań technicznych umożliwiających archiwizowanie zapisu obrazu z pomieszczeń przez okres co najmniej 30 dni.

Sporządziła: Natalia Kłaczyńska